

Lausuma

Asianmukaisten tarkastus- ja tilivelvollisuusjärjestelyjen merkitys talous- ja rahaliitossa ja EU:n talouden ohjausjärjestelmässä

Me, EU:n jäsenvaltioiden ylimpien tarkastuselinten pääjohtajien yhteyskomitea ja Euroopan tilintarkastustuomioistuin,

tunnustamme, että Eurooppa-neuvosto on tehnyt arvokasta työtä kehittäessään toimenpiteitä ja välineitä, joiden avulla vakautetaan, koordinoidaan ja tehostetaan julkisten varojen hallinnointia ja edistetään kilpailukykyä, työpaikkojen luomista ja kasvua,

korostamme, että tarkastus- ja tilivelvollisuusjärjestelyt on turvattava, kun valtuuksia ja vastuuta siirretään kansalliselta tasolta EU:n tai hallitustenväliselle tasolle,

palautamme mieliin Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen 22. joulukuuta 2011 hyväksymän päätöslauselman A/66/209 (*Julkishallinnon tehokkuuden, tilivelvollisuuden, vaikuttavuuden ja avoimuuden edistäminen tukemalla ylimpiä tarkastuselimiä*), jossa korostetaan ylimpien tarkastuselinten riippumattomuuden periaatteita ja jossa pannaan tyytyväisenä merkille ylimpien tarkastuselinten kansainvälisen järjestön (INTOSAI) antamat Liman ja Meksikon julkilausumat,

palautamme mieliin Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan kesäkuussa 2012 antaman kertomuksen (*Kohti todellista talous- ja rahaliittoa*), jossa esitetään visio vakaasta ja vauraasta talous- ja rahaliitosta, joka perustuu yhdenmukaiseen budjetti-, talous- ja rahoituskehyksiin ja jossa myös varmistetaan demokraattinen legitimitetti ja tilivelvollisuus,

otamme huomioon Euroopan komission tiedonannon, jossa vahvistetaan *Hahmotelma tiiviin ja aidon talous- ja rahaliiton luomiseksi – Keskustelunavaus*,

suhtaudumme myönteisesti siihen, että joulukuussa 2012 annetussa ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan yhdessä Euroopan komission puheenjohtajan, Euroopan keskuspankin pääjohtajan ja euroryhmän puheenjohtajan kanssa laatimassa aidon talous- ja rahaliiton luomista koskevassa hahmotelmassa ja Eurooppa-neuvoston 14. joulukuuta 2012 antamissa päätelmissä korostettiin demokraattista legitimitettä ja tilivelvollisuutta koskevien periaatteiden merkitystä,

kannatamme Euroopan parlamentin, Eurooppa-neuvoston, Euroopan unionin neuvoston, Euroopan komission ja Euroopan keskuspankin (EKP) edustajille 7. helmikuuta 2013 lähetetyssä tilintarkastustuomioistuimen kirjeessä ilmaistua kantaa, jonka mukaan tilintarkastustuomioistuimen tehtäviin kuuluu tarkastaa, onko EKP:n harjoittaman ehdotetun luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnan varainhoito moitteetonta,

palautamme mieliin Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, Euroopan komissiolle ja EU:n jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille lokakuussa 2011 annetun yhteyskomitean lausuman (*Euroopan talouden ohjausjakson ja EU:n talouden ohjausjärjestelmän muiden viimeaikaisten tapahtumien vaikutukset Euroopan unionin jäsenvaltioiden ylimpiin tilintarkastuselimiin ja tilintarkastustuomioistuimeen*),

korostamme seuraavien periaatteiden noudattamista julkisten varojen ollessa kyseessä:

- riittävä avoimuus eli luotettavat ja oikea-aikaiset tiedot, jotka antavat oikean ja riittävän kuvan tilinpäätöksessä
- asianmukainen tilivelvollisuus, joka käsittää julkisen valvonnan sekä prosessien hallinnoinnista vastaaviin tahoihin kohdistuvan valvonnan

- asianmukainen julkisten varojen ulkoinen tarkastustoiminta, jonka kautta saadaan varmuus ja tietoa julkisten varojen vastaanottamisesta ja käytöstä ja niihin kohdistuvista riskeistä, kansainvälisten tarkastusstandardien (ISSAI) mukaisesti.

Olemme yksimielisiä siitä, että

Edellä mainitusta hahmotelmasta Eurooppa-neuvostossa kesäkuussa 2013 käytävät keskustelut antavat merkittävän tilaisuuden julkisten varojen ulkoisen tarkastuksen ja tilivelvollisuuden turvaamiseen ja lujittamiseen talous- ja rahaliiton, pankkiunionin ja talouspolitiikkojen tehostetun yhteensovittamisen yhteydessä erityisesti seuraavin tavoin:

- **luodaan johdonmukainen tarkastus- ja tilivelvollisuuskehys**

Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien roolit ja keskinäiset suhteet ovat lainsäädäntö- ja tilivelvollisuusprosesseissa välttämättömiä ja ne olisi säilytettävä.

Kansalliset ja EU:n tilivelvollisuusketjut sekä ylimpien tarkastuselinten ja kansallisten parlamenttien väliset suhteet olisi EU:n lainsäädäntöprosessissa turvattava kansallisten perustuslakien mukaisesti.

- **tunnustetaan julkisiin varoihin kohdistuvan ulkoisen tarkastuksen merkitys EU:n lainsäädännössä**

On erittäin tärkeää, että ulkoinen tarkastus on EU:n ja kansallisella tasolla riippumatonta ja riittävän kattavaa, jotta lainsäätäjät ja kansalaiset saavat varmuuden ja tietoja julkisten varojen käytön ja toimintalinjojen täytäntöönpanon laillisuudesta, vaikuttavuudesta, tehokkuudesta ja taloudellisuudesta.

Julkisten varojen ulkoiseen tarkastukseen vaikuttavia eurooppalaisia säännöksiä olisi säänneltävä ainoastaan EU:n säädöksillä, jotka Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti edellyttävät kuulemisprosessia.

- **lujitetaan pankkiunionia koskevia tarkastusjärjestelyjä**

Yhteyskomitea korostaa, miten tärkeää on, että luottolaitosten vakavaraisuusvalvonta voidaan ehdotetussa pankkiunionissa tarkastaa tarpeeksi kattavasti. Yhteyskomitea painottaa tarvetta varmistaa, että kansallisen ja EU:n tason valvontaviranomaisiin kohdistetut tarkastukset ovat tehokkaita, avoimia ja kattavia.

- **kohdistetaan tarkastusjärjestelyjä budjettikurin alalle**

Yhteyskomitea pyytää ottamaan tehostetun budjettikurin osalta perusteellisesti huomioon julkisten varojen ulkoisen tarkastuksen aseman. Tehtävienjako EU:n ylimmille tarkastuselimille olisi jätettävä EU:n jäsenvaltioiden harkintavaltaan.

- **lisätään rahoitusvakautusvälineiden avoimuutta ja niihin kohdistettujen tarkastusten johdonmukaisuutta**

Yhteyskomitea painottaa, että Euroopan rahoitusvakautusrahastoja varten on oltava tehokkaat, avoimet ja kattavat julkisten varojen ulkoisen tarkastuksen järjestelyt.

Yhteyskomitea pyytää nykyistä puheenjohtajaansa, Liettuan ylimmän tarkastuselimen pääjohtajaa, sekä Portugalin ylimmän tarkastuselimen pääjohtajaa ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen presidenttiä (eli entistä ja tulevaa puheenjohtajaansa) välittämään tämän lausuman Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle Euroopan unionin ylimpien tarkastuselinten pääjohtajien nimissä ja puolesta.

Tehty Luxemburgissa 8. toukokuuta 2013.